

Selvitys tarkastuslautakunnan havaintoihin vuodelta 2023
Yhtymähallituksen selvitys arviointikertomuksessa esitetyistä
Tarkastuslautakunnan havainnoista

Tarkastuslautakunnan arviointikertomus 2023, yhteenveto

Arviointikertomuksen kohta 6: Yhteenveto ja esitys yhtymäkokoukselle

Arviointikertomuksessaan tarkastuslautakunta on esittänyt arviointityönsä tulokset vuodelta 2023. Arviointikertomus sisältää arvion yhtymäkokouksen asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta.

Tarkastuslautakunta jättää arviointikertomuksen vuodelta 2023 Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymän yhtymäkokouksen käsiteltäväksi ja esittää, että yhtymäkokous pyytää arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista yhtymähallituksen selvitykset ja käsittelee selvitykset syksyllä 2024 pidettävässä yhtymäkokouksessa. Selvitykset pyydetään toimittamaan tarkastuslautakunnalle 4.10.2024 mennessä.

Valmistelu:

Johdon valmistelu	kesä-elokuu 2024
Johtoryhmä	14.8.2024
Yhtymähallitus	20.8.2024
Tarkastuslautakunta	30.9.2024
Yhtymäkokous	19.11.2024

Tässä selvityksessä kerrotaan, miten toimintaa ja prosesseja on muutettu ja kehitetty tavoitteena päästä tarkastuslautakunnan suositamalle tasolle. Toimenpiteiden seuranta, onnistumista ja tuloksia raportoidaan mm. osavuosisiraporteissa ja tilinpäätöksessä.

Sisällys

Kohta 2. Vuoden 2022 arviointikertomuksen jälkiseuranta	3
Kohta 3. Kuntayhtymän strategisten tavoitteiden toteutuminen	4
Kohta 4. Kuntayhtymän taloudellisten tavoitteiden toteutuminen.....	7
Kohta 5. muut havainnot ja toteamukset.....	8

Kohta 2. Vuoden 2022 arviointikertomuksen jälkiseuranta

<p><i>Tarkastuslautakunta</i></p> <p><i>Lautakunta arvioi saamansa selvitykset riittäviksi.</i></p>	<p>Yhtymähallituksen selvitys:</p> <p>Tarkastuslautakunta on hyväksynyt arviointikertomuksen vuodelta 2022 kokouksessaan 5. huhtikuuta 2023. Yhtymäkokous käsitteli arviointikertomuksen kokouksessaan 16.5.2023.</p> <p>Tarkastuslautakunta on käsitellyt kokouksessaan 19.10.2023 yhtymähallituksen selvitykset vuoden 2022 arviointikertomuksessa esitettyihin havaintoihin. Yhtymäkokous on käsitellyt vastineet syksyllä 2023.</p> <p>Yhtymähallitus on käsitellyt arviointikertomusta ja siinä esitettyihin havaintoihin annettuja vastineita kokouksessaan 26.9.2023. Kaikkiaan arviointikertomusta ja vastineita on kuntayhtymän toimitelmissä käsitelty seuraavasti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Yhtymähallitus 26.9.2023. • Tarkastuslautakunta 19.10.2023 • Yhtymäkokous 21.11.2023 <p>Lautakunta arvioi saamansa selvitykset riittäviksi.</p>
--	--

Kohta 3. Kuntayhtymän strategisten tavoitteiden toteutuminen

<p>Tarkastuslautakunta:</p> <p><i>Salpaus on onnistunut uuden strategian luomisessa, vaikka olosuhteet ovat olleet haastavia. Uusi strategia myös täsmentää ja tarkentaa onnistuneesti edellisen kauden strategiaa. Uudessa strategiassa viestintämalli on tuotu nykypäiväiseen käyttöön: perinteisen lukemisen lisäksi on käytetty eri viestintäkanavia ja -muotoja.</i></p>	<p>Yhtymähallituksen selvitys:</p> <p>Ammatillisen koulutuksen tutkintojen ja koulutuksen järjestämisen pääasiallisena tarkoituksena on kohottaa ja ylläpitää erityisesti alueen väestön ammatillista osaamista, kehittää työ- ja elinkeinoelämää ja vastata sen osaamistarpeisiin, edistää työllisyyttä, antaa valmiuksia yrittäjyyteen ja työ- ja toimintakyvyn jatkuvaan ylläpitoon sekä tukea elinikäistä oppimista ja ammatillista kasvua. Näihin tavoitteeseen Salpauksen strategialla vastataan. Voimassa oleva strategia rakentuu joustavasti ja muuntautuu tarvittavin osin toimintaympäristössä tapahtuviin muutoksiin. Tavoitteena on ollut integroida strategian toteutus tiiviisti osaksi jokaisen vastualueen, työyhteisön ja yksilön päivittäistä työtä. Sen sijaan, että olisimme toteuttaneet erillisiä kehityshankkeita, olemme valinneet lähestymistavaksi strategian jatkuvan arvioinnin ja käytännön toimintamallien luomisen, kuten johdon lähetekeskustelut ja työyhteisöjen TAHTO-keskustelut.</p>
<p>Tarkastuslautakunta:</p> <p><i>Yritysten ja työelämän kanssa tehtävää yhteistyötä lisättiin entisestään ja kumppanuussopimusten määrä kasvoi vuoden aikana. Tärkeä kehittymisen prosessi on ollut myös Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Opetushallituksen yhteistyössä järjestämään laatupalkintokilpailuun osallistuminen, jossa läpi peilattiin laajasti Salpauksen verkostomainen toiminta. Arviointiprosessiin osallistui runsaasti työelämän sekä muiden keskeisten sidosryhmien edustajia. Yritys- ja</i></p>	<p>Yhtymähallituksen selvitys:</p> <p>Strategiassa tärkeänä tavoitteena on vahvistaa Salpauksen roolia palveluorganisaationa. Ammatillisen koulutuksen on vastattava entistä tarkemmin yritysten ja työelämän tarpeisiin sekä varmistettava osaavan työvoiman saatavuus. Ammatillisen koulutuksen lain ja opetusministeriön vuoteen 2030 suuntaavan laatustrategian mukaisesti ammatillinen koulutus on palvelutehtävä, jonka keskeinen tehtävä on tukea ja uudistaa työelämää sekä olla osaamistarpeiden varmistamisen edelläkävijä. Menestyminen yritysten ja työelämän palveluissa on Salpauksen strategiassa vuosille 2021–2025 keskeisessä asemassa.</p> <p>Yritysten ja työelämän kanssa tehtävässä onnistumista kuvaa muun muassa Päijät-Hämeen liiton myöntämään Päijät-Häme -mitali. Päijät-Hämeen liiton perusteluissa mainittiin seuraavaa: "Koulutuskeskus Salpaus on erityisen tunnettu sen innovatiivisista opetusmenetelmistä ja -tiloista, kuten metallialojen ainutlaatuisista opetustiloista, mikä tekee Salpauksesta paitsi oppilaitoksen, myös yritysten ja opiskelijoiden kohtaamispaikan. Sen toiminta ei rajoitu pelkästään alueelliseen koulutukseen, vaan se tarjoaa myös etäopetusta ja erikoisalojen, kuten sirkusalan ja kultasepän koulutusta, jotka houkuttelevat opiskelijoita myös alueen ulkopuolelta. Salpauksen toiminta käsittää myös maahanmuuttajien koulutuksen ja kansainvälisyystoiminnan sekä erityisryhmien koulutuksen. Salpaus on</p>

<p><i>työelämäyhteistyön kehitystä kuvaa myös käyttöönotettu CRM-järjestelmä.</i></p> <p><i>Salpauksen perustehtävä koskee kaikkia Salpauksessa, niin henkilöstöä kuin opiskelijoita sekä ympäröivää yhteiskuntaa. Salpauksessa onkin pystytty ottamaan haltuun koko Päijät-Hämeen alueen ammatillinen koulutus sekä yhteistyö alueen yritysten, kuntien ja muun yhteiskunnan kanssa.</i></p>	<p><i>tunnustettu myös sen työnantajamaineesta sekä hyvin ja kestävästi johdetusta organisaatiosta, joka joustavasti mukautuu ajan vaatimuksiin. Koulutuskeskus Salpauksen panos maakunnan osaamisen kehittämisessä, innovatiivisuudessa ja yhteistyökyvyssä tekee siitä ansaitun Päijät-Häme-mitalin saajan, edustaen päijäthämäläistä koulutusosaamista parhaimmillaan.”</i></p> <p>Salpaus sijoittui viiden parhaan joukkoon OKM:n ammatillisen koulutuksen laatupalkintokilpailussa, jossa aiheena vuonna 2023 oli verkostomainen toimintakulttuuri ja kumppanuudet. Laatupalkinnolla kannustetaan ammatillisen koulutuksen järjestäjiä toiminnan laadun arviointiin ja jatkuvaan parantamiseen. Tavoite on löytää parhaita käytäntöjä organisaatioiden oppimisen perustaksi ja edistää ammatillisen koulutuksen arvostusta, vetovoimaa ja tunnettuutta. Vuosittain vaihtuvat teemat liittyvät koulutuspoliittisesti tärkeisiin asioihin. Laatupalkintoraadilta Salpauksen saamassa palauteraportissa arviointiraati mainitsi Salpauksen vahvuuksista mm. näin: ”Salpaus on ketterä ja matala organisaatio, joka tunnistaa kehittämiskohteensa. Hoitaa perustehtävänsä verkostomaisesti kumppaneiden ja sidosryhmien kanssa. Aktiivinen toimija alueen ennakoititehtävän hoitamisessa ja Visio ”Enemmän kuin koulu” tunnustetaan sidosryhmissä ”. Kehittämiskohteena isossa oppilaitoksessa on mm. tasalaatuisuuden tavoittaminen ja opiskelijoiden osallistaminen nykyistä laajemmin. Saatua palauteraporttia hyödynnetään erityisesti vuoden 2024 aikana uudistetun toimintamallin toimeenpanon yhteydessä.</p> <p>Salpauksella oli aktiivista yhteistyötä vuoden aikana yli 4000 yrityksen kanssa mm. työpaikalla tapahtuvan oppimisen muodossa. Asiakkuudenhallinnan ohjelma CRM on uudistettu ja tavoitteena on, että siitä tulee nykyistä enemmän jokaisen työelämäyhteistyötä tekevän salpauslaisen arjen työkalu. Opiskelijat, opettajat ja työelämän edustajat kohtasivat työpaikalla tapahtuvan oppimisen lisäksi mm. useissa erilaisissa yritys- ja rekrytointitapahtumissa vuoden aikana.</p>
<p>Tarkastuslautakunta:</p> <p><i>Vuoden 2023 aikana kaikilla aloilla ei ole ollut tarjota riittävästi harjoituskalustoa tai harjoituspaikkoja. Opiskelijoiden informoinnissa ongelmiin liittyen on myös opiskelijoiden mukaan ollut puutteita. Toiminnan tuloksellisuuden mittareita ei</i></p>	<p>Yhtymähallituksen selvitys:</p> <p>Oppilaitoksen oppimisympäristöjen varusteluissa on alakohtaisesti vaihtelua. Pääosin työ- ja harjoitteluvälineet järjestyvät kaikille ja osin harjoitteluun liittyviä välineitä hankitaan myös opiskelijoille henkilökohtaisiksi. Joillakin aloilla, kuten auto- ja logistiikka sekä kuljetusalalla tarvittavaa ajoneuvokalustoa on käytössä rajattu määrä, mikä vaikuttaa opiskelijoiden mahdollisuuksiin samanaikaiseen harjoitteluun. Kalustoa on lisätty tarkoituksenmukaisuus huomioiden. Isoissa opetusryhmissä on pyritty porrastamaan samanaikaista käytännönharjoittelua ja teoriaopintoja, jotta kaikille opiskelijoille mahdollistetaan tarkoituksenmukaista ja opintoja edistävää tekemistä, näissä tilanteissa</p>

<p><i>saavutettu tavoitteiden mukaisesti kaikilta osin.</i></p>	<p>hyödynnetään mm. alan omia ammattiohjelmia, jotka liittyvät kiinteästi käytännön harjaantumisessa onnistumiseen.</p>
<p>Tarkastuslautakunta:</p> <p><i>Salpauksessa tärkeänä teemana on syrjäytymisen ehkäisy ja koko ikäluokan kouluttaminen osana laajennetun oppivelvollisuuden onnistumisen varmistamista. 18–29 -vuotiaiden eronneiden opiskelijoiden määrä kasvoi talousarvion tavoitteisiin nähden noin 33 prosenttia.</i></p>	<p>Yhtymähallituksen selvitys:</p> <p>Oppivelvollisuuden laajennettua Salpaukseen valikoituu opiskelejoiksi aiemaa enemmän opiskelijoita, jotka eivät ole koulunkäyntikykyisiä henkilökohtaisista erilaisista syistä johtuen tai joiden tulisi olla vaativan erityisen tuen ammattioppilaitoksessa. Tähän valintaan valtakunnallisen yhteishaun kautta Salpaus ei voi vaikuttaa ja haasteet tulevatkin usein esiin vasta opintojen jo alettua. Salpauksessa otettiin vuoden 2023 tarkasteluun yli 18-vuotiaissa kaksi eri ikäluokkaa; 18–24-vuotiaat sekä 25–29-vuotiaat. Molemmat ikäryhmät kuuluvat nuorisotakuun piiriin. Edellä mainituissa ikäryhmissä eronneiden määrät pysyivät miltei vastaavina edellisvuoteen verrattuna. Oppivelvollisten lisäksi Salpauksessa panostetaan erityisesti toimenpiteisiin näiden ikäryhmien eronneeksi katsomisen vähentämiseksi.</p> <p>Tyypillisimmät erojen syyt ovat henkilökohtaiset syyt tai että henkilö katsotaan eronneeksi. Eronneeksi katsomiseen johtaa useimmiten opiskelijan poisjääminen koulusta niin, että hänen opintonsa eivät etene, hän ei sitoudu sovittuihin tukitoimiin ja lopulta jättää kokonaan vastaamatta oppilaitoksen yhteydenottoihin. Näissä tilanteissa on usein taustalla mm. sosiaaliset- tai mielenterveydelliset ja/tai taloudelliset syyt.</p> <p>Eronneeksi katsomisen määrän alenemiseen alle 18-vuotiailla on vaikuttanut oleellisesti Oppivelvollisuuslaki (L 1214/2020, § 13); oppivelvollinen opiskelija ei voi erota omasta ilmoituksesta. Jotta oppivelvollisuuden piiriin kuuluva opiskelija voi omasta halustaan erota, tulee hänellä olla vahvistettuna uusi opiskelupaikka toisaalta.</p> <p>Salpauksella on erityinen huoli nuorten täysi-ikäisten opiskelijoiden eroamisen määristä (18–24-vuotiaat). Tästä ikäryhmästä vertailutietoa saadaan vasta 2023 vuodesta alkaen. Syy eroihin on usein koulukuntoisuudessa (fyysinen ja psyykinen terveys tai päihteet) tai haasteet oman elämänhallinnassa. Kriittinen kohta opintojen jatkumisessa on usein juuri täysi-ikäisyyden saavuttaminen ja siinä riittävien tukitoimien varmistaminen moniammatillisesti. Myös kodin/hoitajien rooli on edelleen merkityksellinen, juridisesti täysi-ikäisyydestä huolimatta tämän ikäluokan nuoret tarvitsevat usein vahvaa turvaverkkoa oman elämänsä tärkeissä päätöksissä. Koulutuskeskus Salpaus ilmoittaa opintojen keskeytyessä alle 29-vuotiaan</p>

	<p>nuoren tiedot kaupungin/kunnan Nuorisopalveluihin etsivään nuorisotyöhön. Myös koronapandemian vaikutukset ovat valitettavasti edelleen nähtävissä edellä mainitun ikäluokan eroamisprosentissa.</p>
<p>Tarkastuslautakunta:</p> <p><i>Salpauksen opetus- ja koulutustoteutuksia on viety kohti verkkototeutuksia. Vuoden 2023 aikana digitaalisten toteutusten syntymistä on tuettu erityisesti niiden alojen osalta, joissa tarve on noussut opiskelijoilta ja asiakkailta. Elsan kankursseja on luotu sovittu, tutkintotyössä työstetyn rakenteen mukaisesti. Samanaikaisesti tarjolle on tuotu tutkinnon osia ja pienempiä kokonaisuuksia aiempaa enemmän.</i></p>	<p>Yhtymähallituksen selvitys:</p> <p>Koulutuspalveluita on tuotteistettu kaikilla koulutusaloilla. Jokainen opetusalapäällikkö on esitellyt vastuuyksikkönsä tarjontaa johtoryhmässä ja laajassa esimiesten viikkopalaverissa. Jatkuvan haun aloitusajankohtia on lisätty ja tutkinnonosiin tai niiden yhdistelmiin on mahdollista hakeutua.</p> <p>Lyhytkoulutusten suunnitteluprosessin yhdenmukaistaminen on jatkunut. Prosessi noudattelee tutkintojen toteutusten suunnittelun prosessia.</p> <p>Elsa Moodlen päivitetty versio otettiin käyttöön kesäkuussa ja korjauksia on tehty käyttöönoton kokemusten pohjalta toimittajan kanssa.</p> <p>Verkkototeutusten kärkialoiksi valittujen (liiketoiminta, yrittäjyys, tieto- ja tietoliikennetekniikka, prosessiteollisuus, perustutkintojen yhteiset tutkinnonosat, rakentaminen ja yhdyskuntatekniikka) kanssa on edetty toteutuksien parantamiseen. Esihenkilöpäivässä 15.9. esiteltiin etenemistä ja kaikki esihenkilöt tekivät oman vastuuyksikkönsä etenemissuunnitelmat. Vuodelle 2024 asetettu tavoite otettiin käyttöön: Perusteiden uudistuessa ja tutkintotyön yhteydessä arvioidaan kaikkien tutkinnon osien kohdalla digitaalisen toteutuksen tarve ja mahdollisuudet.</p>

Kohta 4. Kuntayhtymän taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

<p>Tarkastuslautakunta:</p> <p>Salpauksen talouden tasapainossa on onnistuttu vuonna 2023. Samoin talouden ennakointi on pääsääntöisesti toteutunut menestyksellisesti. Salpauksen toiminta on kannattavaa ja sen maksuvalmius sekä omavaraisuus ovat hyvässä kunnossa. Lisäksi harkinnanvaraisten tulojen hankinnassa on onnistuttu. Salpaus on tilikauden 2023 päättyessä velaton ja pystynyt hankkimaan sijoitustuottoja hyvän maksuvalmiutensa ansiosta.</p>	<p>Yhtymähallituksen selvitys:</p> <p>Vuosi 2023 alkoi taloudellisesti hyvissä merkeissä. Saatu ensikertainen rahoituspäätös oli lähes kaikilla mittareilla mitattuna vuotta 2022 parempi. Tilinpäätös 2023 toteutui ylijäämäisenä ja kuntayhtymän talous on vakaalla pohjalla.</p> <p>Salpauksen rahoitus kasvoi vuonna 2023 valtakunnan keskiarvoa enemmän ja olemme edelleen kahdeksanneksi suurin ammatillisen koulutuksen järjestäjä Suomessa. Opetus- ja kulttuuriministeriön vuosina 2019–2022 Salpaukselle myöntämät harkinnanvaraiset valtionosuusrahoituksen korotukset opettajien ja ohjaajien palkkaamiseen sekä opetuksen ja ohjauksen tukitoimiin olivat käytettävissä vielä vuonna 2023 ja käyttö jatkuu edelleen vuonna 2024.</p>
<p>Tarkastuslautakunta:</p> <p>Investoinnit alittivat talousarvion 1,1 miljoonalla eurolla johtuen muun muassa irtaimistoinvestointien toimitusten viivästyksistä ja hankintojen viivästämisestä vuoden 2024 puolelle.</p>	<p>Yhtymähallituksen selvitys:</p> <p>Investointien toteutuksessa noudatetaan tiukkaa harkintaa talousarvion määrärahoista huolimatta. Osa hankkeista viivästetään saadaksemme lisää aikaa tarkoituksenmukaisen hankinnan toteutukselle. Osa hankkeista viivästyy huolellisen kilpailutuksen ja valitun toimittajan toimitusaikojen takia. Osa hankkeista jätetään myös toteuttamatta tehdyn harkinnan ja resurssien uudelleen suuntaamiseen perustuen.</p>

Kohta 5. muut havainnot ja toteamukset

<p>Tarkastuslautakunta:</p> <p><i>Toimitilojen vähentäminen on onnistunut tavoitteiden mukaisesti. Vuonna 2023 Salpauksessa on tehty suunnitelmallisesti toimitilojen saneerausta sekä investointeja. Suunnitellut toimitilojen muutokset on saavutettu ajallaan.</i></p>	<p>Yhtymähallituksen selvitys:</p> <p>Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymä on viimeisen reilun vuosikymmenen aikana systemaattisesti kehittänyt toimitilojaan parantaen niiden palvelukykyä ja kuntoa samalla merkittävästi tehostaen tilankäyttöä. Tämä kehitystyö on tapahtunut samanaikaisesti toimitilaohjelman ylläpidon ja kehityksen kanssa. Ammatillisen koulutuksen uusi lainsäädäntö ja aiemmat julkisen talouden leikkaukset ovat johtaneet kuntayhtymän yli 40 prosentin, eli 77 000 neliömetrin, toimitilojen vähentämiseen. Samanaikaisesti toimitiloihin on myös satsattu ja kuntayhtymä on toteuttanut kiinteistö- ja investointiohjelmansa mukaisia investointeja vuosina 2019–2023 keskimäärin 8,3 miljoonaa euroa vuodessa.</p> <p>Korona-pandemian aikana vauhdittunut digitalisaatio ja etätyön ja -opiskelun yleistyminen ovat edelleen haastaneet tilankäyttöä, mutta samalla luoneet uusia mahdollisuuksia tilojen tehokkaampaan hyödyntämiseen. Jo toteutuneen vähennyksen jälkeen Salpauksella on käytössään noin 100 000 neliometriä tiloja, ja se tunnistaa mahdollisuuden vähentää edelleen noin 20 000 neliometriä seuraavan 10 vuoden aikana. Toimitilaohjelman päivitstyötä on tärkeää jatkaa.</p> <p>Yhteistyössä Haahtela kehitys Oy:n kanssa vuonna 2023 aloitettu Lahden Vipusenkadun teknologiakampuksen toimitilaohjelman päivitys valmistuu syksyllä 2024. Ohjelmaa käsitellään osana tulevan taloussuunnitelmakauden kiinteistöinvestointien valmistelua ja pidempää kiinteistöjen kehittämissuunnittelua. Taloussuunnitelmakauden aikana jatketaan Salpauksen Asikkalan luonnonvara-alan kampuksen toimitilaohjelman valmistelua, hyödyntäen luonnonvara-alan koulutuksen tulevaisuus selvityksen tuloksia. Tämä selvitystyö käynnistyi myös syksyllä 2023. Luonnonvara-alan investointitarpeet ovat merkittäviä, ja ne ylittävät koulutusalan rahoituksen ja kuntayhtymän talouden kantokyvyn, ellei alan tulevaisuudesta ja tehtävistä valinnoista ole riittävää näkemystä.</p>
--	--

Tarkastuslautakunta:

TE-palvelut 2024-uudistuksen myötä 2025 tulevan lain perusteella tulee tarkastella toimitilojen tarvetta ja uudistuksen vaikutusta oppilasmääriin ja ryhmäkokoihin.

Yhtymähallituksen selvitys:

Olemme tehneet jo vuosia jatkunutta yhteistyötä Päijät-Hämeessä toimivien työllisyystoimijoiden kanssa ja vastanneet tarvittavasta koulutuksen järjestämisestä vakiintunein tavoin. Tähän tarpeeseen vastaamme jatkossakin ja olemme aktiivisesti mukana TE-uudistuksen alueellisessa valmistelussa. Salpauksen käytettävissä olevat resurssit mukaan lukien toimitilat, palvelevat yhteiskäytössä kaikki opiskelijoitamme alkaen oppivelvollisista opiskelijoista. TE-palvelujen uudistuksella ei ole suoraa vaikutusta toimitilaohjelmaan.

OKM:n Salpaukselle vuodelle 2023 määritelty työvoimaetuudella opiskelevien opiskelijavuosimäärä toteutui merkittävästi yli tavoitteen (tavoite 270 ja toteutunut 358 opiskelijavuotta). Vaikka työvoiman kysyntä on jatkunut vilkkaana, työllisten määrä on kasvanut ja työttömyys jatkanut laskua, työttömyyden rakenteelliset ongelmat näkyvät korostuneesti Päijät-Hämeessä.

Päijät-Hämeessä aloittaa vuoden 2025 alussa kaksi työllisyysaluetta, Lahti ja Hollola-vetoinen alueen ympäristökuntien muodostama Päijät-Hämeen työllisyysalue. Kuntakokeilun ja sen toteuttaman koulutukseen ohjauksen onnistumisella ja eri toimijoiden moniammatillisella yhteistyöllä on suuri merkitys siinä, että opiskelukuntoiset henkilöt saadaan osallistumaan tarvitsemiinsa koulutuksiin ja sitä kautta mukaan työelämään. Kuntakokeilussa valmistaudutaan vuoden 2025 alussa voimaan tulevaan TE-uudistukseen, jolloin monet työllisyyden palvelut siirtyvät kuntien hoidettavaksi. Muutos työllisyyspalvelujen siirtyessä kuntien omaksi toiminnaksi, tuo uusia mahdollisuuksia Salpauksen omistajakunnille sujuvoittaa toimintaa, kun työllisyysalueet voivat halutessaan antaa osan tehtävästä esimerkiksi kotoutumiskoulutuksen, omistamansa sidosyksikön eli kuntayhtymän tehtäväksi ilman kilpailutusta. Muutoksen kanssa samaan aikaan voidaan tarkastella myös nuorten työpajojen ja Salpauksen toiminnan toteuttamista nykyistä läheisempänä yhteistyönä, mutta edelleen omina organisaatioina. Tavoitteena madaltaa kynnystä siirtyä työpajasta joko ammatillisiin opintoihin tai työelämään. Jo nyt Salpaus on ollut valmistelussa tiiviisti mukana mm. kouluttamalla kuntakokeilun omavalmentajia. Tässä kaikessa onnistuminen on keskeinen osa strategiaamme palveluorganisaationa. Näin turvaamme osaavaa työvoimaa alueelle ja jokaiselle salpauslaiselle työtä myös tulevaisuudessa.

<p>Tarkastuslautakunta:</p> <p><i>Salpauksen turvallisuustyössä on otettu tietosuoja ja tietoturva huomioon toimitilaturvallisuuden ja fyysisen turvallisuuden lisäksi.</i></p>	<p>Yhtymähallituksen selvitys:</p> <p>Henkilöstö- ja opiskelijaturvallisuutta, erityisesti kriisiviestintää ja -johtamista tuetaan jatkuvalla toimintamallien ja -välineiden kehittämällä. Salpauksessa jatkettiin vuoden 2023 aikana Secapp -kriisiviestintäjärjestelmän harjoittelua sekä Falcony -vaarojen arviointijärjestelmän kehittämistyötä. Vastaavasti turvallisuuden ylläpitoon ja kehittämiseen liittyvää toimintaa ryhdyttiin vahvistamaan lisäämällä kiinteistöpalvelujen asiantuntijoiden roolia oppilaitosturvallisuudessa.</p> <p>Tietosuojalla tarkoitetaan henkilötietojen käsittelyä koskevien säädösten huomioon ottamista Salpauksen toiminnassa. Tarkoituksena ei ole ainoastaan tiedon suojaaminen, vaan ohjaaminen hyviin käytäntöihin ja yksityisyyden suojan turvaaminen henkilötietojen käsittelyssä. Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymässä huolehditaan yksityisyyden suojasta ja henkilötietojen yksityisyyttä kunnioitetaan. Kuntayhtymä sitoutuu tietosuojapolitiikassaan huolehtimaan käsittelemiensä henkilötietojen tietosuojasta ja tietoturvasta. Kuntayhtymässä noudatetaan EU:n yleistä tietosuoja-asetusta, Suomen lainsäädäntöä sekä viranomaismääräyksiä ja ohjeita. Tietoturvaluotteluun päämääränä on turvata Koulutuskeskus Salpauksen toiminnalle tärkeiden tietojärjestelmien ja tietoverkkojen keskeytymätön toiminta, estää tietojen ja tietojärjestelmien valtuudeton käyttö, tahaton tai tahallinen tiedon tuhoutuminen tai vääristyminen sekä minimoida aiheutuvat vahingot ja varautua toiminnan keskeyttäviin uhkatilanteisiin ja niistä toipumiseen. Hallinnollisten, teknisten ja muiden toimenpiteiden avulla Salpauksen tiedot, tietojenkäsittelyjärjestelmät ja palvelut pidetään asianmukaisesti suojattuina sekä normaalieta poikkeusoloissa.</p>
<p>Tarkastuslautakunta:</p> <p><i>Opetus- ja ohjaushenkilöstön osaamista on vahvistettu tarjoamalla jokaiselle mahdollisuus kehittyä omassa ammatissaan osallistumalla työtä tukeviin koulutuksiin. Henkilöstön osaamisen vahvistamisella on kyetty vastaamaan haasteisiin, joita koulutusreformi ja</i></p>	<p>Yhtymähallituksen selvitys:</p> <p>Vuoden 2023 aikana erilaisia järjestettyjä oppimistapahtumia oli tarjolla intran tapahtumakalenterissa 104 kappaletta. Osaamisen varmistamisen mahdollisuuksia oli siten runsaasti tarjolla, osa omin voimin toteutettuna, osa ammatillisten opettajakorkeakoulujen kanssa yhteistyössä toteutettuna ja osa mm. hankkeiden toteuttamina. Lisäksi luotsiopettajia ja muita asiantuntijoita pyydetään usein kehittämispäiviin tai tiimikokouksiin pitämään työpajoja.</p>

<p><i>kokonaistyöaikaan siirtyminen ovat tuoneet opetushenkilöstön työnkuviin.</i></p> <p><i>Salpauksessa on kiinnitetty erityistä huomioita henkilöstön koulutukseen, perehdyttämiseen ja työhyvinvointiin, mikä osaltaan parantaa Salpauksen kilpailukykyä työmarkkinoilla.</i></p>	<p>Vuoden 2023 alusta päätettiin lisätä työnantajan tukea omaehtoiseen kouluttautumiseen. Tämä tuki on tuntuva satsaus henkilöstölle, kun työnantaja voi myöntää jopa viisi palkallista päivää esim. pedagogisten opintojen, tutkinnon tai jonkun muun laajemman koulutuskokonaisuuden suorittamiseen, jos ne oleellisesti edistävät työntekijän työtä ja työssä tarvittavaa osaamista.</p> <p>Perehdytystapoja kehitetään jatkuvasti ja palautetta perehdytysjaksosta kysytään automaattisella perehdytyksen palautekyselyllä, joka tulee seurantakeskustelumuiustusviestin yhteydessä. Lisäksi säännöllisesti järjestetään perehdytyksen palautekeskustelutilaisuus, jossa käymme kyselyn tuloksia läpi ja perehdytettävät saavat antaa palautetta, ja kehitysideoitaan ja kertovat miten työskentely Salpauksessa on alkanut.</p> <p>Kyselyyn vastanneista (n=11) valtaosa oli tyytyväisiä perehdytykseen kokonaisuudessaan (4,4/5). Erityistä kiitosta sai lämmin vastaanotto (4,8/5) ja se, että työtehtävä ja rooli käytiin hyvin läpi sekä lähiperehdyttäjän onnistuminen tehtävässään (molemmat 4,6/5). Avoimissa vastauksissa toistuivat maininnat kattavasta, henkilökohtaistetusta ja suunnitelmallisesta perehdytyksestä. Kehitettävänä kohtana mainittiin lähiperehdyttäjän käytettävissä oleva aika, jota on osin liian vähän suhteessa laajaan perehdytettävään kokonaisuuteen.</p>
<p>Tarkastuslautakunta:</p> <p><i>Salpauksessa on osattu hyödyntää rakentavasti sisäisen tarkastuksen tuloksia ja suosituksia toimenpiteiden toteuttamisessa. Suositukset on sidottu hyvin meneillään olleeseen toiminnan kehittämiseen ja hyödynnetty luontevana osana kehittämistä.</i></p>	<p>Yhtymähallituksen selvitys:</p> <p>Koulutuskeskus Salpauksessa toteutetaan vuosittain useita toimintaamme liittyviä arviointeja eri menetelmin. Näistä yksi keskeisimpiä on ulkoiselta tilintarkastusyhteisöltä hankittava sisäisen tarkastuksen prosessi. Tarkastukset suunnataan perustehtäväämme tukeviin toimintoihin ja tarkastuksesta saadut tulokset yhdistetään muun Salpauksessa käytössä olevan arviointitiedon kanssa. Vuoden 2023 tarkastuskohteeksi on valittu opintojen keskeyttäminen.</p> <p>Olemme selkeyttäneet laadunhallinnan käytäntöjämme luomalla prosessienhallinnan toimintamallin, joka nojaa kansalliseen kokonaisarkkitehtuurityöhön. Ydinprosessiryhmät varmistavat prosessien toimivuutta sekä muita, muun muassa kansallisten arviointien tulosten hyödyntämistä. Kaikki samoja teemoja koskevat arviointitiedot kootaan yhteen tarvittavan kehittämistyön vaikuttavuuden varmistamiseksi.</p>

Tarkastuslautakunta on kuullut myös tilintarkastajaa. Tilintarkastaja on tehnyt tarkastustaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti ja vuodelle 2023 laaditun kuntalakiin perustuvan työohjelman mukaan. Tilintarkastaja on esitellyt lautakunnalle tilintarkastuskertomuksen sekä keskeisimmät tarkastushavainnot.